چه خبر از اقتصاد

دستور روحانی برای تنظیم بازار شب عید

سخنگوی دولت از دستور ویژه رییس‌جمهوری به وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی برای تنظیم بازار شب عید خبر داد.

محمد باقر نوبخت پس از جلسه روز چهارشنبه هیات دولت در جمع خبرنگاران درمورد اقدامات دولت در ماه‌های پایانی سال برای نظارت بر بازار افزود: در گذشته تنظیم بازار یکی از وظایف مهم موثر وزارت بازرگانی بود و بعد از ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن که در قالب وزارت صنعت، معدن و تجارت فعالیت می‌کند، این موضوع تا حدی مغفول مانده است.

وی ادامه داد: به همین دلیل دولت در آغاز دولت دوازدهم لایحه‌ای به مجلس ارایه کرد تا بتوان دوباره وزارت بازرگانی را احیا کنیم. وی تصریح کرد: با توجه به ضرورت تنظیم بازار به خصوص در شب عید، دکتر روحانی، رییس‌جمهوری ماموریت ویژه‌ای به وزیر صنعت، معدن و تجارت و وزیر جهاد کشاورزی دادند تا نسبت به ذخیره‌سازی میوه به حد کفایت احتیاجات مردم در ایام نوروز اقدام کند. وی تصریح کرد: سازمان برنامه و بودجه نیز موظف به حمایت‌های مالی از این اقدام شد و امیدواریم روزهای خوبی را برای تولیدکننده و هم مردم شاهد باشیم و هر دو از قیمت‌ها راضی باشند. **ایرنا**

بیت کوین هیچ تضمینی ندارد

رییس کل بانک مرکزی درباره سرمایه‌گذاری در بیت کوین گفت: به هیچ‌وجه به هموطنان توصیه نمی‌کنم چراکه سرمایه‌گذاری پر ریسکی است و هیچ گونه تضمینی هیچ کسی نمی‌تواند در این زمینه بدهد. ولی‌الله سیف چهارشنبه در حاشیه جلسه دولت در جمع خبرنگاران افزود: بانک مرکزی به صورت عمیق روی این زمینه فعال است و در آینده اظهارنظرهای صریح‌تری را ارایه می‌دهد.

وی ادامه داد: با توجه به بالا بودن ریسک این موضوع توصیه این است که برای سرمایه‌گذاری موارد امن‌تر وجود دارد و قمار و ریسک غیرمنطقی به هیچ‌وجه به مصلحت نیست. رییس کل بانک مرکزی اظهار داشت: مردم تجربیات مختلفی را مثل سپرده‌گذاری در موسسات غیرمجاز دارند که به همین ترتیب درصدهای سود بالا وعده داده می‌شد که دیدیم نتوانست استمرار پیدا کند و منابع مردم در معرض خطر قرار گرفت.

سیف گفت: البته در حال پیگیری این موضوع هم هستیم و در مواردی با تصمیم‌گیری نمایندگان هیات سه نفره سران قوا مشکلاتی را حل کرده‌اند ولی در آینده قوه قضاییه هم همراهی می‌کند تا دارایی‌هایی را که وجود دارد شناسایی کنیم و تکلیف ۲ درصد باقیمانده هم مشخص شود.

وی ادامه داد: در دنیا هیچ بانک مرکزی بیت کوین را ضمانت نمی‌کند و به همکارانم دستور دادم مواضع بانک‌های مرکزی را بررسی کنند و تاکنون هیچ بانک مرکزی نتوانسته این را ضمانت بکند. **ایرنا**

شاخص بورس ۳۶ واحد رشد کرد

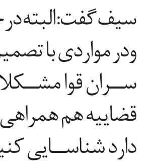

شاخص بورس در جریان معاملات دیروز بازار سرمایه ۳۶ واحد رشد کرد

در جریان دادوستدهای روز چهارشنبه بازار سرمایه تعداد ۱۲۲۸ میلیون سهم و حق تقدم به ارزش ۳۰۴ میلیارد تومان در ۵۱ هزار نوبت مورد دادوستد قرار گرفت و شاخص بورس با رشد ۳۶ واحدی در ارتفاع ۹۶ هزار و ۱۸۶ واحد قرار گرفت.

بیشترین تاثیر مثبت بر رشد دماسنج بازار سهام در روز جاری به نام نمادهای معاملاتی شرکت‌های ایران خودرو، گروه مپنا و معدنی و صنعتی چادرملو ثبت و در مقابل نمادهای معاملاتی سرمایه‌گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تامین، سرمایه‌گذاری غدیر و فولاد مبارکه اصفهان مانع افزایش بیشتر شاخص شدند.

بر اساس این گزارش؛ در بازارهای فرابورس ایران هم با معامله ۳۱۹ میلیون ورقه به ارزش ۹۸ میلیارد تومان در ۳۲ هزار نوبت، آیفکس ۰/۶ واحد افت کرد و در ارتفاع ۱۰۷۶ واحد قرار گرفت.

برگزاری مزایده جایگاه‌های سوخت دولتی

مزایده واگذاری جایگاه‌های سوخت دولتی توسط سازمان خصوصی‌سازی برگزار شد. بر این اساس بالاترین مبلغ پیشنهادی برای جایگاه شماره ۴ اصفهان ۱۲۸ میلیارد ریال، جایگاه شماره یک اصفهان ۱۳۳ میلیارد ریال، جایگاه سوخت اریسمان اصفهان ۵ میلیارد و ۷۶۵ میلیون و ۹۶۲ هزار و ۵۰۰ ریال، جایگاه سوخت شرکتی کرج ۱۷۱ میلیارد ریال، جایگاه سوخت خوی ۸۱ میلیارد و ۶۲۵ میلیون و ۴۳۲ هزار و ۴۰۰ ریال، جایگاه سوخت شماره یک ماکو ۳۳ میلیارد و ۵۰ میلیون ریال، جایگاه سوخت مسجد سلیمان ۳۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال، جایگاه سوخت بهشهر ۳۵ میلیارد و ۵۵۵ میلیون و ۵۵۵ هزار و ۵۵۵ ریال و جایگاه سوخت بندر خمیر ۳۶ میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال بود. **سازمان خصوصی‌سازی**

حقوق کارگران باید به خط فقر نزدیک شود

رییس اتحادیه کارگران قراردادی می‌گوید امسال شرایط زندگی کارگران خاص‌تر است و شورای عالی کار باید دستمزدی شایسته و عادلانه را تصویب کند.

فتح‌الله بیات اظهار کرد: سال گذشته اعضای شورای عالی کار درباره هزینه ماهانه سبد معیشت کارگران به رقم دو میلیون و ۴۸۰ هزار تومان رسیدند و قرار بود این رقم مبنا و پایه تصمیم‌گیری‌های مزد کارگران در سال‌های آینده باشد ولی متاسفانه زمانی که تعیین دستمزد به نقطه نهایی نزدیک شده بود، برخی کارفرمایان بدعهدی کردند و دستمزد سال ۱۳۹۶ از این رقم فاصله بسیاری گرفت.

وی ادامه داد: امسال وضعیت فرق کرده و شرایط کارگران خاص‌تر است. دولت و کارفرمایان به خوبی از وضع معاش و دستمزد کارگران باخبرند بنابراین اگر دستمزد کارگران با جلسات نمایشی درصد ناچیزی افزایش پیدا کند، کارگران هم به تدریج مثل موضوع موسسات مالی، فریاد نداری و گرانی سر می‌دهند. **ایسنا**

دلالان نمی‌گذارند گوشت ارزان باشد

رییس هیات‌مدیره اتحادیه مرکزی دامداران از بالا بودن فاصله قیمت گوشت قرمز از دامداری تا بازار مصرف انتقاد کرد و گفت: دلالان و واسطه‌های سودجو عامل گرانی گوشت قرمز در بازار هستند.

حسین نعمتی اظهار کرد: با وجود افزایش قیمت ۹۰ درصدی نهاده‌های تولید مانند یونجه، قیمت دام زنده به دلیل افزایش بی‌رویه واردات گوشت قرمز با کاهش قیمت ۲۰ درصدی نسبت به گذشته مواجه شده است اما قیمت گوشت قرمز در بازار همچنان بالاست.

وی با اشاره به قیمت ۱۳ تا ۱۳ هزار و ۵۰۰ تومانی دام زنده سبک و سنگین در بازار، افزود: با وجود کاهش قیمت دام زنده که البته برای دام زنده سنگین باید گفت که طی روزهای گذشته کاهش قیمت بیشتری داشته و به کیلویی حدود ۱۲ تا ۱۳ هزار تومان رسیده است. قیمت گوشت قرمز در بازار تغییری نکرده و نشان می‌دهد که دلالان و سودجویان در این بازار چه می‌کنند.

رییس هیات‌مدیره اتحادیه مرکزی دامداران تاکید کرد: با توجه به قیمت کنونی دام زنده می‌توان گفت حداکثر قیمت منطقی برای گوشت قرمز گوساله کیلویی ۳۵ هزار تومان و برای گوشت قرمز گوسفند نیز که عمدتا به صورت با استخوان فروخته می‌شود در همین حدود و حتی کمتر از این قیمت است. نعمتی گفت: بالا بودن قیمت گوشت قرمز و فاصله زیاد آن از تولید تا مصرف نشان‌دهنده سودجویی و دلالی عده‌ای خاص است که دستگاه‌های نظارتی ذی‌ربط باید نسبت به بازار این محصول حساس باشند و با تخلفات برخورد کنند. **ایسنا**

سرما ماهیگیران انزلی را بیکار کرد

به گفته مسوول تعاونی صیادان غرب گیلان سرمای زمستانی آب دریای خزر باعث شده است تا ماهیگیران منطقه انزلی، از ابتدای دی‌ماه حرفه ماهیگیری را کنار بگذارند. محمد صیاد آلیانی در این باره گفت: هر سال، سرد شدن دمای آبِ دریای خزر باعث می‌شود تا فعالیت ماهیگیران غرب گیلان در دو ماه اول فصل زمستان متوقف شود.

وی در توضیح این اتفاق گفت: وقتی که دمای آب دریا سرد می‌شود، گله‌های ماهی یا به اعماق می‌روند یا به سمت آب‌های گرم‌تر در استان مازندران کوچ می‌کنند؛ نتیجه اینکه بیشتر ماهیگیران این منطقه ناچارند تا ابتدای اسفندماه فعالیت خود را متوقف کنند.

این مقام صنفی ماهیگیران شمال با بیان اینکه به صورت سنتی ماهیگیری، حرفه‌ای فصلی است که اغلب اهالی انزلی آن را در نیمه دوم هر سال انجام می‌دهند؛ گفت: به صورت معمول، فصل صید از بیستم مهرماه هر سال آغاز و تا نیمه فروردین ماه سال بعد ادامه می‌یابد؛ اما سرما هر سال دو ماه در این فعالیت وقفه می‌اندازد.

صیادآلیانی ادامه داد: درآمد ماهیگیران این منطقه در سایر ماه‌های فصل صید آنقدر نیست که بتوانند از عهده مخارج ماه‌های دی و بهمن برآیند؛ تازه در نیمه نخست سال نیز که حرفه صیادی خاتمه می‌یابد و پای گردشگران به انزلی باز می‌شود، بیشتر ماهیگیران به مشاغلی مانند مسافرکشی روی می‌آورند. **ایلنا**

۱۷ میلیون مرغ تلف شد

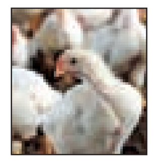

رییس سازمان دامپزشکی گفت: از ابتدای امسال تاکنون بیش از ۱۷ میلیون قطعه مرغ در مرغداری‌های کشور براثر بیماری آنفلوانزای فوق حاد پرندگان تلف شد که بیش از ۸۵ درصد از آنها تخمگذار بودند.

علیرضا رفیعی پور روز چهارشنبه در جمع خبرنگاران خراسان شمالی اظهار کرد: در کشور ۱۵ استان درگیر این بیماری و ۱۶ استان پاک هستند و تاکنون بیش از ۳۰۰ کانون این بیماری شناسایی شده است.

وی ادامه داد: ویروس آنفلوانزای فوق حاد پرندگان توسط حیات وحش وارد کشور شد و از آنجا به محیط‌های روستایی نفوذ کرد. رفیعی پور عنوان کرد: همه دستگاه‌های دخیل در صنعت طیور مانند تشکل‌ها، دستگاه‌های اجرایی، افراد حقیقی و حقوقی و بطور کلی از مزرعه مرغداری تا سفره مردم، باید در این زمینه مسوولیت‌پذیر باشند تا بتوان جلوی این بیماری را گرفت.

دام زنده ۱۵ درصد ارزان شد

رییس هیات‌مدیره اتحادیه مرکزی دامداران از کاهش حدود ۱۵ درصدی قیمت دام زنده اعم از گوساله و گوسفند در سطح کشور خبر داد.

حسین نعمتی ضمن اشاره به اینکه مبنای اصلی تعیین قیمت گوشت قرمز «دام زنده» است، افزود: طی یک ماه گذشته قیمت گوشت گوساله زنده به ازای هر کیلو ۱۴ هزار و ۵۰۰ تومان و قیمت گوشت گوسفند زنده در ازای هر کیلو به ۱۸ هزار تومان رسیده بود.

رییس هیات‌مدیره اتحادیه مرکزی دامداران اظهار داشت: قیمت گوشت گوساله و گوسفند زنده به ازای هر کیلو در شرایط فعلی به ترتیب ۱۲ هزار و ۵۰۰ و ۱۶ تا ۱۶ هزار و ۵۰۰ تومان کاهش یافته است.

وی در ادامه دلالان و واسطه‌های سودجو را عامل گرانی گوشت قرمز در بازار دانست و یادآور شد: دستگاه‌های نظارتی ذیربط باید نسبت به بازار این محصول حساس باشند و با تخلفات به صورت جدی برخورد کنند. **تسنیم**

اقتصاد سیاسی

سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی از محل منابع داخلی
۱۲۴/۵ هزار میلیارد تومان
۶ درصد
رشد اقتصادی بدون نفت
۱۰۳۳۰۰۰ فرصت شغلی جدید

رییس سازمان برنامه و بودجه سه‌شنبه گذشته از طرح دولت دوازدهم برای ایجاد یک میلیون شغل در سال ۹۷ رونمایی کرد / پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری

«اعتماد» طرح اشتغال سازمان برنامه و بودجه را بررسی کرد

ظهور «بنگاه‌های زودبازده» در دولت روحانی؟

آنگونه که «اعتماد» کسب اطلاع کرده این طرح در دولت یازدهم تهیه شده بود که به دلیل همزمانی با انتخابات به تاخیر افتاد

گروه اقتصادی | انتشار جزییات برنامه دولت برای ایجاد اشتغال در سال ۹۷ واکنش برخی از اقتصاددانان و فعالان اقتصادی کشور را به دنبال داشت.

روز گذشته محمدباقر نوبخت، خبرنگاران را به سازمان برنامه و بودجه فراخواند تا از بسته دولت برای ایجاد یک میلیون شغل در سال رونمایی کند. بسته‌ای که در غیاب سرمایه‌گذاری خارجی، کاهش رشد سرمایه‌گذاری و کمبود منابع دولتی بوی طرح‌هایی آزموده شده نظیر بنگاه‌های زودبازده در دولت نهم و طرح ضربتی اشتغال در دولت اصلاحات را یادآوری می‌کند.

آنگونه که «اعتماد» کسب اطلاع کرده این طرح در دولت یازدهم تهیه شده بود که به دلیل همزمانی با انتخابات ریاست جمهوری و ملاحظات سیاسی و اجتماعی رونمایی از آن به تاخیر افتاد.

دولت در بودجه ۹۷ قصد دارد با سرمایه‌گذاری ۳۲۷ هزار میلیارد تومانی، یک میلیون و ۳۳ هزار شغل ایجاد کند. این ارقام باعث شده است مقامات دولتی بودجه ۹۷ را «بودجه اشتغال» معرفی کنند. بر این اساس منابع اشتغالزایی را از دو بخش تامین خواهد کرد. حدود ۷۳ هزار میلیارد تومان آن از طریق سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولید و اشتغال و ۲۵۴ هزار میلیارد تومان دیگر در سرمایه‌گذاری برای طرح‌های عمرانی خواهد بود.

درباره تحقق ارقامی که دولت در بودجه پیش‌بینی کرده است تردیدهایی وجود دارد. پیش از این قرار بود ۱۷ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان در تبصره (۱۸) لایحه بودجه، از محل افزایش حامل‌های انرژی به دست آید. این رقم بخشی از ۷۳ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان تعیین شده برای طرح‌های تولید و اشتغال در بودجه است که با تجدیدنظر درباره افزایش قیمت سوخت، اخیرا کمیسیون تلفیق این رقم را به ۱۰ هزار میلیارد تومان کاهش داده و محل آن را از بودجه عمومی تامین کرده است که آن نیز باید از فروش املاک تملیکی به دست آید. با کاهش ۷۰۰۰ میلیاردی فعلا بخشی از سرمایه‌گذاری کل کاهش یافته و البته تحقق ۱۰ هزار میلیارد دیگر نیز مبهم است.

بخش دیگری از سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولید و اشتغال قرار است با تسهیلات ۱۵ هزار میلیارد تومانی از محل صندوق توسعه ملی انجام شود که این منابع به صورت ریالی و به منظور اعطای تسهیلات به طرح‌های اقتصادی اشتغالزا به صورت تلفیقی انجام می‌شود.

۳۵ هزار میلیارد دیگر از محل منابع شبکه بانکی برای اعطای تسهیلات به طرح‌های اقتصادی اشتغالزا در نظر گرفته شده است و ۶۰۰۰ میلیارد تومان دیگر از مانده اعتبارات قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری خواهد بود که در مجموع این منابع را به ۷۳ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان می‌رساند.

بر اساس بودجه پیشنهادی ۹۷، ۲۵۴ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان دیگر نیز قرار است با سرمایه‌گذاری در طرح‌های عمرانی محقق شود. از این رقم حدود ۶۰ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان همان بودجه عمرانی است که در لایحه بودجه قرار دارد، این رقم در مقایسه با ۷۰ هزار میلیارد تومان سال جاری تا ۱۰ هزار میلیارد کاهش دارد. ۱۳ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان نیز از محل منابع اختصاصی سازمان‌ها تامین خواهد شد.

حدود ۵۳ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان مبلغی است که باید با مشارکت بخش خصوصی و تسهیلات صندوق و بانک‌ها برای طرح‌های عمرانی مورد استفاده قرار گیرد. ۳۰۰۰ میلیارد تومان دیگر سرمایه‌گذاری در آب‌های مرزی و تا ۱۲۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان هم به منظور سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی از محل منابع داخلی انجام می‌شود.

در بودجه ۹۷ آرزوهای خوشایندی برای اشتغال شده است اما تحقق منابع مورد نیاز برای اشتغال خود عامل اصلی ایجاد شغل در سال آینده خواهد بود. فعلا منابع مربوط به افزایش قیمت حامل‌های انرژی حذف شده است و ۱۷ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان آن نیز مبهم است. از سوی دیگر با توجه به تحقق کامل نیافتن بودجه‌های عمرانی در سال‌های اخیر، بودجه ۶۰ هزار میلیاردی عمرانی برای اشتغالزایی نیز چندان قابل پیش‌بینی نیست.

هرچند گفته می‌شود رقم ۳۲۷ هزار میلیاردی اشتغال قرار نیست که به صورت مستقیم و تسهیلات به اشخاص حقیقی یا حقوقی پرداخت شود و قرار است در قالب یارانه سود تسهیلات، وجوه ارایه شده، کمک به آموزش نیروی کار و همچنین یارانه دستمزد و کمک‌های بلاعوض پرداخت شود، اما با وجود موانع حتمی و قابل پیش‌بینی، بعید به نظر می‌رسد این برنامه تفاوتی ساختاری و اساسی با برنامه‌های مشابه پرداخت وام به قصد اشتغال‌زایی نداشته باشد. پیگیری سرنوشت برنامه‌های مشابه دست‌کم در سه دولت گذشته روشن می‌کند وام‌هایی که دولت با انگیزه ایجاد اشتغال خرج می‌کند، در اکثر موارد به هدف نمی‌رسند.

خوداشتغالی

طرح اعطای «وام خوداشتغالی» در دهه ۷۰ و در دولت هاشمی‌رفسنجانی اجرا شد. بر اساس این طرح به هر فرد متقاضی تا سقف ۳ میلیون تومان وام کم‌بهره اختصاص می‌گرفت. هدف این طرح ایجاد اشتغال «خویش‌فرما» برای توسعه فعالیت‌های اقتصادی کوچک و زودبازده افرادی بود که به دلیل اجرای سیاست‌های تعدیل اقتصادی دولت وقت، شغل خود را از دست داده بودند یا با وجود دارا بودن مهارت، بیکار بودند. بودجه این طرح در یک‌سال هیچگاه از ۵۰ میلیارد تومان تجاوز نکرد و در طول یک دهه اجرا، حداکثر ۲۰۰ هزار متقاضی موفق به اخذ وام خوداشتغالی از بانک‌ها شدند. با فرض ایجاد شغل‌هایی پایدار برای سالانه ۲۰ هزار نفری که موفق به دریافت وام شده بودند، در زمان اجرای این طرح سالانه ۷۵۰ هزار جویای شغل جدید آماده ورود به بازار کار می‌شدند و واضح بود چنین طرحی مشکل بیکاری را حل نخواهد کرد. اما مشکل فقط به دامنه اندک تاثیرگذاری وام‌های خوداشتغالی محدود نمی‌شد. با پدیدار شدن فساد و رانت در اعطای این وام‌ها، بازار غیر رسمی خرید و فروش وام ارزان قیمت خوداشتغالی از طریق درج آگهی‌های متعدد در روزنامه‌ها تشکیل شد.

در آبان‌ماه سال ۸۱ صندوق حمایت از فرصت‌های شغلی بدون اشاره به درصد مشخصی به طور رسمی اعلام کرد که بررسی‌های صورت گرفته نشان داده اکثر قریب به اتفاق وام‌هایی که برای انجام مشاغلی همچون خیاطی، آرایشگری و نظایر آن پرداخت شده، صرف کارهایی غیر از اشتغالزایی شده بود.

همچنین گزارش‌های غیررسمی نشان می‌داد که بخشی از متقاضیان با درج اطلاعات غیر واقعی از خود حتی امکان بازپس‌گیری این وام‌ها را از بانک‌ها سلب کرده بودند.

اشتغال ضربتی

دولت اصلاحات برای رونمایی از طرح اشتغالزایی‌اش چهار سال صبر کرد. این دولت در سال ۸۰ با هدف اصلاح طرح وام خوداشتغالی و ایجاد سریع فرصت‌های شغلی در طرح‌های زود بازده، «طرح ضربتی اشتغال» را با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، بانک مرکزی و وزارت کار و امور اجتماعی، به عنوان متولی اجرای طرح، تدوین کرد. این طرح با بودجه ۹۰۰ میلیارد تومانی با هدف ایجاد ۳۰۰ هزار شغل ضربتی در سال ۸۱ به اجرا درآمد. دولت در قالب قانون برنامه سوم توسعه موظف به ایجاد سالانه ۷۶۵ هزار فرصت شغلی بود و اگر قرار بود نرخ بیکاری در کشور در سطح سال ۸۰ باقی بماند، اقتصاد ایران نیازمند ایجاد سالانه ۷۵۰ هزار فرصت شغلی بود. دولت برای تحقق برنامه توسعه به طرح ضربتی اشتغال امید بسته بود. در این طرح، کارفرمایان با ارایه جواز کارگاه‌ها و فهرست کارگران تحت پوشش می‌توانستند به ازای جذب یک نیروی کار جدید تا سقف ۳ میلیون تومان وام با بهره ۴ درصد دریافت کنند و در ضمن از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما معاف شوند.

اعتبارات طرح ضربتی اشتغال شامل سه بخش خدمات، صنعت و تعاون می‌شد. گزارش عملکرد این طرح نشان می‌داد که حجم اصلی این اعتبار ۹۰۰ میلیارد تومانی به سمت اصناف و واحدهای خرده‌پای توزیعی و خدماتی سوق پیدا کرده بود. بر این اساس حداکثر تخصیص اعتبارات این طرح در بخش صنعت ۳۰ درصد بوده و حدود ۶۰ درصد اعتبارات به متقاضیان بخش خدمات تخصیص یافته بود.

در پایان سال ۸۱، وزیر کار و امور اجتماعی وقت موفقیت طرح را ۶۰ درصد اعلام کرد. این درصد بر پایه گزارش‌های سازمان تامین اجتماعی نیز بر اساس عقد قراردادهای جدید بیمه‌ای تایید شد ولی برخی گزارش‌های منتشر شده از سوی مجلس نشان از تحقق ۲۵ تا ۳۰ درصدی اهداف طرح داشت.

در سال ۸۲ یعنی دومین سال اجرای این طرح با جدی شدن تحقیق و تفحص از اجرای طرح، وزارت کار و امور اجتماعی از متولی‌گری طرح انصراف داد و این در شرایطی بود که دامنه اجرای طرح در سال ۸۲ به تعهد ایجاد ۱۰۰ هزار فرصت شغلی محدود شد.

بنگاه‌های زودبازده

دولت احمدی‌نژاد در زمستان سال ۸۴، یعنی اولین سال استقرار از «طرح بنگاه‌های زودبازده» رونمایی کرد که ۳۵ هزار میلیارد تومان بودجه نیاز داشت. بودجه طرح مشابه در دولت خاتمی ۹۰۰ میلیارد تومان بود و دولت امیدوار بود این جهش در تزریق بودجه، حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار فرصت شغلی جدید ایجاد کند.

سه سال بعد از اجرای این طرح، مرکز پژوهش‌های مجلس اعلام کرد طرح بنگاه‌های زودبازده دولت نهم نیز همان روحیه انجام فعالیت‌های انفرادی طرح‌های خوداشتغالی را دارد به طوری که نمونه‌گیری‌های اولیه وزارت کار و امور اجتماعی در سطح استان تهران نشان داد حدود ۶۶ درصد طرح‌های اجرا شده در چارچوب طرح اعطای تسهیلات به بنگاه‌های زود بازده در زمره خوداشتغالی بوده است. همچنین تحقق اشتغال پیش‌بینی شده طرح ۵۹/۸ درصد و هزینه ایجاد هر فرصت شغلی بیش از ۱۹ میلیون تومان بود و ۴۶ درصد بنگاه‌های دریافت‌کننده تسهیلات وجود خارجی نداشتند.

بسته اشتغال؛ سیاستگذاری یا سیاست‌های دستوری

مهم‌ترین مساله روز اقتصاد ایران موضوع اشتغال است. اهمیت این مساله، ابعاد آن را از یک موضوع اقتصادی صرف فراتر برده و جنبه‌های اجتماعی نیز به آن افزوده است. مهم‌ترین شاخص اقتصادی که در مورد توفیق یا عدم توفیق یک کشور در ایجاد اشتغال قضاوتی به دست می‌دهد نرخ بیکاری در جامعه است. بنابر آمار بانک جهانی ایران در سال ۲۰۱۷ با نرخ بیکاری متوسط برابر ۱۱/۴ درصد از بین ۲۳۰ کشور در رتبه ۱۸۰ قرار دارد. از طرفی گفته می‌شود که در سال ۱۳۹۵ بیش از ششصد هزار شغل در اقتصاد ایران ایجاد شده است که از این نظر ایران در موقعیت بهتری نسبت به بسیاری از کشورها قرار دارد. پس باید دید که چگونه این دو روند پدیده متناقضی را نشان می‌دهند؟ می‌توان گفت این پدیده به این علت رخ داده است که جمعیت ورود به بازار کار از مقطعی به طور ناگهانی افزایش پیدا کرده است. یعنی جمعیتی که در گذشته از بازار کار فاصله گرفته بودند با ورود به بازار کار و جست‌وجوی شغل، بر نرخ بیکاری افزودند به طوری که اکنون نیاز به تولید اشتغال بسیار بالاتری است تا به واسطه آن بتوان نرخ بیکاری را تعدیل کرد و به سطح قابل قبولی رسانید. مساله دیگری که در بروز این آمار و ارقام نقشی اساسی دارد عدم وجود ثبات مناسب در اقتصاد ایران است. اقتصادی که رشد با ثبات نداشته باشد، نمی‌تواند در اشتغالزایی موفق عمل کند بلکه فقط ممکن است در مقطعی با تزریق منابع به بخشی از اقتصاد موجب رونق موقت در آن بخش شده و چنانچه دیگر منابع جدیدی وجود نداشته باشد این رشد از بین می‌رود و شغل در اقتصاد به وجود نمی‌آید.

اشتغال در بنگاه‌های صنعتی خرد

ساختار اقتصاد ایران به صورتی است که بخش اعظم اشتغال در بنگاه‌های صنعتی خرد ایجاد می‌شود، در صورتی که بیشتر سهم درآمدی اقتصاد در صنایع بزرگ اتفاق می‌افتد. در سال ۱۳۹۲ حدود ۶۷ درصد کل اشتغال در بخش صنعت، در بنگاه‌های خرد بود در حالی که آنها فقط ۱۹ درصد از کل ارزش افزوده بخش صنعت را به خود اختصاص می‌دادند. برعکس، بنگاه‌های بزرگ ۱۲ درصد کل اشتغال صنعتی را در اختیار داشتند در حالی که ۵۳ درصد از درآمد کل صنعت در این بنگاه‌ها به وجود می‌آمد. مهم‌ترین دلیل این الگوی آماری را می‌توان عدم وجود بازار مناسب برای بنگاه‌های خرد و کوچک به شمار آورد. محدود بودن بازار محصول برای بنگاه‌های کوچک سبب می‌شود که این بنگاه‌ها به نسبت به اشتغالی که در آنها وجود دارد سهم درآمد بسیار کمی را در اقتصاد داشته باشند که این می‌تواند موجب ناپایداری فعالیت چنین بنگاه‌هایی شود. این شواهد نشان می‌دهد که توجه به بنگاه‌های خرد و کوچک از نظر اشتغالی که می‌توانند در اقتصاد ایجاد کنند از اهمیت بالایی برخوردار است. از مهم‌ترین نیازهای این بنگاه‌ها برای فعالیت و تولید، تامین نیازهای مالی است و دولت می‌تواند با اتخاذ سیاست مناسب ملزومات مالی برای تولید را برای آنها مهیا کند. اما آنچه اهمیت زیادی دارد نحوه سیاستگذاری برای کمک به تولید پایدار و ایجاد اشتغال در این بنگاه‌هاست.

تجارب گذشته و نتایج آن نشان داده است که گرایش به سمت سیاست‌های غیرکارشناسی که صرفا به تزریق پول در بخش‌های اقتصادی متکی هستند در دولت‌های مختلف وجود داشته است. از سیاست‌هایی که در این زمینه اجرا شد می‌توان به طرح ضربتی اشتغال در دولت اصلاحات و همچنین طرح بنگاه‌های زودبازده دولت محمود احمدی‌نژاد برای مقابله با بیکاری فزاینده نام برد. هدف اصلی این طرح‌ها اختصاص بخشی از منابع بانکی برای ایجاد اشتغال بود. متاسفانه این طرح‌ها از بازدهی خوبی برخوردار نبوده و به علت تخصیص غیربهینه، تسهیلات اعطایی در اختیار بنگاه‌هایی قرار می‌گرفتند که از کارایی لازم برخوردار نبوده و توان رقابت و فعالیت سودآور در بازار را نداشتند. از طرفی بخش قابل توجهی از این تسهیلات به دلیل فقدان نظارت مناسب، در جهت فعالیتی که برای آن تخصیص داده می‌شدند مورد استفاده قرار نمی‌گرفت. همین دخالت‌های دولت برای پرداخت تسهیلات بدون توجه به کارایی بنگاه‌ها و بازده آنها، باعث می‌شد که سرانجام بنگاه‌ها نتوانند بدهی خود را به بانک‌ها پرداخت کنند که این خود افزایش مطالبات وصول نشده بانک‌ها را به دنبال داشت که بر معضلات موجود در نظام بانکی بیشتر دامن می‌زد. در واقع می‌توان گفت این وظیفه تخصصی برعهده نهادهای مالی است که با بررسی ریسک و اعتبارسنجی از بنگاه‌های مختلف منابع را در جهت حداکثر کردن بازدهی وام خود به بخشی که شرایط مناسب و مورد نظر را دارد اختصاص دهند و از این طریق هم ریسک نکول وام‌های پرداختی خود را کاهش دهند و هم به دور از انگیزه‌های سیاسی منابع اقتصادی را به بخش‌هایی که قابلیت بیشتری دارند، تخصیص دهند.

وظیفه دولت در بازار کار چیست؟

اقتصاددانان معتقدند که افزایش اشتغال وظیفه‌ای نیست که دولت‌ها باید آن را برعهده بگیرند. وظیفه دولت ایجاد فضای مناسب کسب‌وکار و همچنین برقراری ثبات و امنیت اقتصادی برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی است. سرمایه‌گذاری زمانی اتفاق می‌افتد که چشم‌انداز خوبی از نظر سودآوری پیش‌روی سرمایه‌گذاران قرار داشته باشد. به همین جهت باید گفت که افزایش تولید امری نیست که به صورت تکلیفی و دستوری اتفاق بیفتد و نمی‌توان بدون ایجاد زمینه‌های لازم بنگاه‌ها را به سمت فعالیت‌های تولیدی مناسب سوق داد. در واقع در شرایط وجود بستر مناسب اقتصادی، منابع موجود در اقتصاد به سمتی می‌روند که انتظار بالاترین بازدهی در آن وجود داشته باشد. از این جهت پرداخت وام‌های دستوری به بنگاه‌هایی که صلاحیت لازم برای رقابت و کارایی مناسب برای تولید و حتی توانایی بازپرداخت وام‌های دریافت شده را ندارند، صرفا اتلاف و سوءتخصیص منابع را رقم می‌زند. از طرف دیگر منطقا بسیاری از این روندها منجر به تخصیص‌هایی می‌شود که صرفا بر اساس رانت صورت می‌گیرند و بر فساد دامن می‌زنند. همان گونه که ما در طرح‌های مشابه قبل دیدیم، بنگاه‌های زیادی پس از دریافت تسهیلات، وام دریافتی را صرف فعالیت‌هایی کردند که مولد نبوده و اقتصاد را بیشتر به ورطه نابودی سوق دادند. لذا دولت جدید که با شعار اصلاح ساختارها و تغییر رویکردها پا به عرصه گذاشت، در صورت اجرای سیاست‌هایی مشابه نشان خواهد داد که حرف تازه‌ای برای گفتن ندارد و در حال تکرار روندهای گذشته در دولت‌های پیشین است.

ارتقای فضای عمومی کسب‌وکار مانند رفع موانع تولید و سرمایه‌گذاری، کاهش ریسک سرمایه‌گذاری از طریق فراهم کردن امنیت بیشتر برای سرمایه‌گذاران بخش خصوصی، آزادسازی اقتصادی و گسترش بازار کالاها و خدمات از طریق تعامل اقتصادی بیشتر در سطح داخلی و خارجی، فراهم کردن انگیزه بیشتر برای به کارگیری نیروی کار توسط بنگاه‌ها و همچنین تقویت ارتباط بین آموزش‌های دانشگاهی و نیازهای بازار کار از طریق مهارت‌آموزی متقاضیان شغل، وظایفی هستند که دولت‌ها با برعهده گرفتن آنها می‌توانند فعالیت‌های اقتصادی را رونق بخشیده و از آن حمایت کنند.

برنامه های اشتغال دولت در سال ۱۳۹۷

	تعداد اشتغال (هزار نفر)	آورده بخش خصوصی	تسهیلات بانکی و منابع صندوق توسعه ملی	وجوه اداره شده، یارانه سود تسهیلات، کمک بلاعوض	جمع کل منابع
سیاست های فعال بازار کار	۲۲۱	۰	۳۰۰	۸۷۲۳	۹۰۲۳
طرح های اشتغالزایی خرد	۴۱.۸	۰	۷۸۰	۱۴۳۴	۲۲۱۴
اشتغال حمایتی	۸۰		۲۰۰۰۰	۰	۲۰۰۰۰
طرح های بخش کشاورزی	۶۷	۰	۱۰۳۰۴۸	۳۵۲۵۷	۱۳۸۳۰۵
صنایع کوچک و خوشه های صنعتی اشتغال زا	۷۴.۵	۲۴۱۱	۲۱۴۸۶	۵۷۸	۲۴۸۷۵
تکمیل طرحهای نیمه تمام صنعتی	۵۱.۵	۵۹۹۰۴	۲۵۶۷۳	۶۵۵	۸۶۲۳۲
حمل و نقل درون شهری	۲۲.۴	۱۹۷۰۰	۲۹۰۴۰	۴۸۸۴۹	۹۷۵۸۹
حمل و نقل برون شهری	۲.۷	۱۰۱۴۰	۲۴۲۲۰	۲۷۲۴۰	۶۱۶۰۰
مسکن	۳۰۰	۰	۳۶۰۰۰	۴۲۳۸۳	۷۸۳۸۳
حوزه گردشگری	۱۷۳	۹۱۰۹۶	۳۶۵۶۸	۲۱۵۷۹	۱۴۹۲۴۳
جمع کل	۱۰۳۴	۱۸۳۴۷۱	۲۹۷۳۱۵	۱۸۶۶۷۶	۶۶۷۴۶۲

بازار خودرو

«اعتماد» در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی کرد

آرایش جدید بازار خودرو تا پایان سال

گروه اقتصادی | بازار خودرو رونق می‌گیرد. این رونق به گفته کارشناسان بازار تا پایان سال به اوج خود خواهد رسید. محرک‌هایی نظیر ورود خودروهای جدید، خروج خودروهای غیراستاندارد و قدیمی و اعمال تعرفه‌های جدید سه عامل اصلی در روشن کردن چراغ بازار خودرو هستند که کارشناسان از این عوامل به عنوان مرکز ثقل رونق بازار یاد کرده‌اند. با رفع ممنوعیت ثبت سفارش، خودروسازان فروش محصولات تولید داخل و وارداتی را با پلاک ۹۷ آغاز کرده‌اند، در این میان طبق روال مرسوم هر ساله در ماه‌های پایانی سال، تب و تاب خرید خودرو بیشتر شده و به همین جهت هم صحبت‌های مختلفی در مورد افزایش تقاضا و به تبع آن رشد قیمت خودرو به گوش می‌رسد؛ رشد قیمتی که در سال جاری با توجه به رشد قیمت‌ها به دلیل محدودیت‌های واردات و محدودیت‌های توزیع کمی پیش از ماه‌های پایانی سال آغاز شده و با ادامه آن پیش‌بینی می‌شود که روال افزایشی قیمت و تقاضای خرید تا شب عید ادامه یابد. در این میان باید نیم نگاهی هم به تازه‌واردهایی کرد که از جاده مخصوص و گمرک‌های کشور روانه بازار می‌شوند و با توجه به انتظاری که برای ورود به بازار داشته‌اند، نمی‌توان از کنار تاثیرگذاری این خودروها بر بازار شب عید به راحتی گذشت، هر چند که نباید سگمنت‌های قیمتی را نیز در میزان گرم نگه‌داشتن بازار خودرویی تاثیر دانست. شاید یکی از سوال‌های مهم همین است که چه خودروهایی در چه قیمت‌هایی بازار شب عید را گرم می‌کنند؟ موضوعی که حتی فعالان بازار و کارشناسان خودرویی هم به آن اشاره می‌کنند و معتقدند: «بازار شب عید، بازار داغی خواهد بود مخصوصا برای سگمنت قیمتی زیر ۱۰۰ میلیون تومان.»

بازار داغ پیش روی خودرو

در همین رابطه امیرحسن کاکایی، عضو هیات‌مدیره دانشکده مهندسی خودرو دانشگاه علم و صنعت در گفت‌وگو با «اعتماد» در خصوص بازار خودرو شب عید با اعتقاد به اینکه «بازار خودرو شب عید داغی را پشت سر خواهد گذاشت.» می‌گوید: «تحولاتی که در بازار خودروی کشور روی داده باعث می‌شود که در شب عید با هجوم خرید خودرو مواجه شویم.»

وی در توضیح بیشتر می‌افزاید: «با توجه به تغییر تعرفه‌ها و افزایش آن قطعا خودروهای وارداتی افزایش قیمت خواهند داشت و در عین حال با افزایش قیمت دلار در بازار خودروهایی که در حال حاضر توسط داخلی‌ها نیز در حال تولید است هم دچار افزایش قیمت خواهند شد. این روال در حالی است که در یکی دو مورد دولت به صورت دستوری با افزایش قیمت برخورد کرده و قیمت‌ها به پیش از افزایش بازگشته است که این امر نیز مجددا بر هیجان بازار افزوده است.» این استاد دانشگاه در توضیح بیشتر می‌گوید: «از سوی دیگر مردم وقتی می‌دانند ارزش فلان خودرو برای مثال ۱۲۰ میلیون تومان است و به صورت دستوری ۱۰۰ میلیون تومان فروخته می‌شود پس هیجان بازار برای خرید این خودرو زیاد شده موجب رشد قیمت حبابی این خودرو در بازار آزاد می‌شود که خود این امر بر داغ کردن بازار شب عید می‌افزاید.»

کاکایی با تاکید بر اینکه خودرو این روزها به کالایی سرمایه‌ای تبدیل شده است، ادامه می‌دهد: «در حال حاضر هم با توجه به تصمیمات حاکم بر بازار خودرو مثل توقف فعالیت سایت ثبت سفارش در هفت ماه گذشته قیمت برخی خودروهای وارداتی رشد قابل توجهی داشته است، حتی خودروهای ۲۰۰ میلیونی به ۳۰۰ میلیون تومان رسیده‌اند و حتی در خودروهای هیبریدی هم شاهد رشد قیمت‌ها بین ۶۰ تا ۷۰ میلیون تومان هستیم که همان تفکر سرمایه‌ای بودن خودرو موجب خواهد شد بر هیجان بازار در ماه‌های پایانی سال افزوده شود.» وی با توضیح این مطلب که رکود در سال‌های گذشته موجب شده تا رشد قیمت‌ها در بخش خودرو مردم را متقاعد به سرمایه‌گذاری در این بخش کند، می‌گوید: «زمانی که خودروسازان با دستور دولتی مجبور به کاهش قیمت می‌شوند به سمت کاهش تولید خواهند رفت تا زیان موجود از افزایش قیمت‌های تولید را تعدیل کنند. از سوی دیگر در بازار قیمت‌ها که به صورت دستوری کنترل نمی‌شود و به این جهت کالایی که از سوی کارخانه ۱۰۰ میلیون تومان فروخته می‌شود در بازار ۱۲۰ میلیون تومان قیمت می‌گیرد و مردم هم با توجه به این رشد قیمت به دید سود به این کالا نگریسته و به سمت سرمایه‌گذاری در این بخش پیش می‌روند.»

کاکایی همچنین به موضوع پاس کردن استانداردهای جدید هم اشاره می‌کند و از آن به عنوان اتفاق دیگر در بخش خودرویی یاد کرده و تاکید می‌کند: «نتیجه اعلام توقف تولید خودروهایی که استانداردهای مورد نظر سازمان استاندارد را پاس نمی‌کند تنها افزایش تقاضا برای خرید این خودروهاست، چرا که خودروهایی که توسط سازمان استاندارد به عنوان غیراستاندارد معرفی شده‌اند خودروهایی در رنج قیمت پایین هستند و چون جایگزینی برای آنها وجود ندارد با افزایش تقاضای خرید مواجه شده و بر هیجان بازار شب عید می‌افزایند.»

این استاد دانشگاه همچنین به موضوع خروج خودروهای قدیمی هم اشاره کرده و از آن به عنوان دیگر عامل هیجانی کردن بازار خودرو شب عید یاد کرده و خاطرنشان می‌کند: «بازار خودروهای داخلی و وارداتی در شب عید قطعا بازار داغ و پرهیجانی است اما نباید توقع سود زیادی برای خودروسازان و واردکنندگان از این محل داشت چون فعالان این بازار به دلیل توقف افزایش قیمت و توقف سامانه ثبت سفارش زیان‌هایی را تحمل کرده‌اند.» کاکایی همچنین در مورد تازه‌واردهای بازار خودرویی نیز می‌گوید: «در شب عید خودروهایی همچون ۲۰۰۸، ۲۰۰۷ جدید و چند خودرو در مجموعه سایپا وارد بازار خودرویی کشور خواهند شد که بر تنوع بازار می‌افزاید و در عین حال در بخش خودروهای وارداتی نیز با توجه به باز شدن سامانه ثبت سفارش برخی خودروهای جدید از گمرک ترخیص می‌شود و بازار تنوع کامل‌تری در شب عید را تجربه خواهد کرد.»

وی همچنین بیشترین تقاضا برای خرید خودرو را در بازه قیمتی زیر ۱۰۰ میلیون تومان می‌داند و معتقد است: «همواره در بازه قیمت‌های بین ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون و کمتر از ۵۰ میلیون تومان خریداران خودرو بیشتری وجود دارند و قطعا بیشترین تعداد فروش برای خودروی پراید که در بازه قیمتی زیر ۲۵ میلیون تومان است روی خواهد داد که با توجه به خروج پراید از گردونه تولید این امر بیش از همیشه خواهد بود.»

بازار خودروهای زیر ۲۵ میلیونی

داوود میرخانی رشتی، مشاور انجمن خودروسازان ایران در خصوص وضعیت بازار خودرو در ماه‌های پایانی سال با اعتقاد بر اینکه بازار خودرو هم اکنون در وضعیت مناسبی قرار دارد، می‌گوید: «به نظر می‌رسد در ماه‌های پایانی سال جاری هم که وارد فصل خرید و فروش خواهیم شد نیز این بازار بهتر از قبل خواهد شد و فروش خودروهای جدید با پلاک سال جدید نیز قطعا این بازار را گرم‌تر از ماه‌های قبل خواهد کرد.» میرخانی رشتی در عین حال دید دیگری هم به موضوع استانداردهای جدید تدوین شده دارد و می‌افزاید: «در حالی استانداردهای جدید مورد نظر سازمان استاندارد باید از سوی خودروسازان اجرایی شود که قطعه‌سازان ایرانی نتوانسته‌اند نسبت به نوسازی ماشین‌آلات قدیمی خود اقدام کنند. پاس کردن استانداردهای مورد نظر خودروسازان قطعا به همراهی قطعه‌سازان نیاز دارد که این امر با تخصیص منابع ارزی و تسهیلات بانکی جهت نوسازی ماشین‌آلات قطعه‌سازان امکان‌پذیر است. اما منبع ارزی و تسهیلات ریالی مورد نیاز در دسترس ایشان نیست.» وی با اشاره به اینکه کاهش تولید خودروسازان در سال آینده شوکی را به این صنعت وارد خواهد کرد، تاکید می‌کند: «با توقف تولید خودروهای پرتیراژ فعلی در دی‌ماه ۹۷ با کاهش شدید تیراژ تولید خودرو روبه‌رو می‌شویم. چند ماه پیش از این هم هشدارهای این بحران پیش رو، از سوی انجمن خودروسازان طی نامه‌ای به آقای دکتر معظمی ریاست هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران اعلام و خواستار تشکیل اتاق فکر برای بررسی و یافتن راه‌حل مناسب در این موضوع شده‌ایم.»

مشاور انجمن خودروسازان در عین حال، بازار مورد توجه مشتریان برای خرید شب عید را در بازه زیر ۲۵ میلیون تومان در رده اول و زیر ۵۰ میلیون تومان را در رده دوم از نظر تعدادی می‌خواند و می‌گوید: «از زمانی که دلار هزار تومانی به سه هزار تومان افزایش یافت، قدرت خرید مردم به‌شدت کاسته شده و تعداد زیادی از مردم قادر به خرید خودرو نیستند. اعمال استانداردهای جدید که به افزایش قیمت‌ها می‌انجامد این موضوع را تشدید خواهد کرد.»

بهترین وقت خرید خودرو رسید

داود میرخانی رشتی: «تولید خودرو طبق آمارهای موجود تا پایان سال به بیش از یک میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه خواهد رسید که رکورد خوبی برای تولید خودرو در کشور است اما این روال در سال آینده با توجه به لزوم اعمال استانداردهای تدوین شده جدید، بازار تولید خودروسازان را متاثر خواهد کرد. خودروهای پر تیراژ داخلی که هر کدام بالای ۱۰۰ هزار دستگاه تیراژ دارند، در سال آینده با توجه به لزوم اعمال استانداردهای تدوین شده جدید، امکان تولید نخواهند داشت و تعداد این خودروها در اواخر سال آینده به صفر خواهد رسید. این در شرایطی است که خودروهای جدیدی که قرار است در این بازه زمانی وارد بازار شوند هم نمی‌توانند جبران تیراژ خودروهای متوقف شده در خط تولید را کنند. بهترین زمان خرید خودرو ماه‌های پایانی سال جاری و نهایتا ماه‌های ابتدایی است. با توجه به استانداردهای جدید تدوین شده برای خودروهای تولید داخل، طبیعتا در سال آینده با افزایش قیمت خودرو مواجه خواهیم بود. این افزایش قیمت با توجه به افزایش قیمتی که شورای رقابت نیز مجوز آن را در سال آینده خواهد داد منجر به افزایش ۵ تا ۱۰ میلیون تومانی در ماه‌های پایانی سال ۹۷ خواهد شد.»

ادامه از صفحه اول

ضرورت اراده سیاسی برای حل مشکلات

پشتیبانی یکپارچه از مذاکرات هسته‌ای نمونه برجسته عزم سیاسی برای حل مشکلات فزاینده تحریم‌های ظالمانه علیه ایران بود که به روشنی نشان داد در صورت شکل‌گیری اجماع نظر می‌توان موانع بزرگ را از سر راه پیشرفت کشور برداشت.

در حال حاضر، با وجود برجام، هنوز روابط اقتصادی و مبادلات بانکی ایران با کشورهای صنعتی با مشکلات پیچیده‌ای مواجه است که هزینه‌های سنگینی را به ما تحمیل می‌کند. بدون تردید برای ایجاد اقتصادی پویا و پیشرو و تسریع آهنگ رشد تولید و اشتغال، دسترسی به تکنولوژی و بازارهای بین‌المللی ضروری است. در این راستا رفع موانع گسترش روابط تجاری بین‌المللی، جذب سرمایه‌های خارجی و تشویق ایرانیان مهاجر به مشارکت هرچه بیشتر در فرآیند توسعه کشور گام‌هایی اساسی برای تحقق هدف رشد اقتصادی بالا و پایدار و ایجاد اقتصادی درون‌گرا و برون‌نگر است.

تجربه دو قرن گذشته ثابت کرده است که هیچ کشوری در انزوا و جدا از زنجیره اقتصاد جهانی به توسعه و پیشرفت دست پیدا نکرده است. زیرا فعالان اقتصادی در کشورهایی که به بازارهای بین‌المللی دسترسی ندارند، مجبورند با هزینه‌های بالا کالاهایی با کیفیت پایین تولید کنند؛ به همین جهت شکاف میان این کشورها با جهان توسعه یافته مداوما افزایش می‌یابد.

تردیدی نیست که سیاستمداران ایرانی، همانند همه مردم کشور، خواهان رونق اقتصادی هستند و علاقه‌مندند که ایران نمونه موفقی برای کشورهای منطقه و کشورهای اسلامی جهان باشد. برای تحقق این آرزو باید رشد اقتصادی در اولویت تمامی برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور قرار گیرد. بطور مثال تسهیل حضور ایران در بازارهای بین‌المللی باید در اولویت سیاست خارجی کشور قرار گیرد. با کاهش تنش سیاسی و بهبود روابط بین‌المللی هدف اصلی برنامه‌های صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران باشد.

حضور و مشارکت فعال بخش خصوصی عامل مهم دیگری در رونق اقتصادی است. هیچ کشوری بدون بخش خصوصی پویا و قدرتمند به توسعه و پیشرفت دست نیافته است. نمونه درخشان چین تصویر روشنی از نقش بخش خصوصی در رونق اقتصادی به دست می‌دهد. تا پایان دهه ۱۹۷۰ چین کشوری منزوی، فقیر و فلاکت زده بود؛ و بخش خصوصی نقشی در اقتصاد این کشور نداشت. از آغاز دهه ۱۹۸۰، اصلاحات ساختاری در چین، به انزوای جهانی این کشور پایان داد و راه را برای فعالیت بخش خصوصی باز کرد. نتیجه شکل‌گیری اقتصادی پررونق، افزایش سطح رفاه مردم و تقویت قدرت سیاسی و اقتصادی چین در عرصه بین‌المللی بود.

رشد سریع بخش عمومی در ایران و حضور این بخش در فعالیت‌های مختلف امکان رقابت برای بخش خصوصی را به‌شدت محدود ساخته است. قطعا دولت به تنهایی قادر به تصمیم‌گیری در مورد عرصه فعالیت موسسات بخش عمومی نیست؛ برای محدود کردن عرصه فعالیت موسسات شبه دولتی و گسترش فضا برای بخش خصوصی نیز وجود اراده سیاسی ضروری است.

اعتراض جوانان در روزهای گذشته تا حدودی انعکاسی از ناکارآمدی اقتصاد ایران برای ایجاد مشاغل مولد و پایدار و برآورده ساختن آرزوهای جمعیت جوان کشور برای ساختن زندگی مبتنی بر کرامت انسانی است. هرچند دولت با بودجه سالانه و برنامه‌های توسعه در جهت حل مشکلات اقتصادی تلاش کرده، ولی به دلیل تداوم فضای کسب و کار بازدارنده در اثر وجود تنش‌های بین‌المللی و عدم گرایش بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری بلندمدت، مولد و اشتغال‌زا موفقیت‌های اقتصادی ناپایدار و کوتاه‌مدت بوده است. برآورده کردن خواست مشروع مردم برای داشتن شغل و زندگی مناسب در سال‌های آتی منوط به انجام اصلاحات ساختاری است که به اراده سیاسی نیازمند است. بسیاری از اقتصاددانان، جامعه‌شناسان و کارشناسان علوم سیاسی به اشکال مختلف درباره اهمیت و ضرورت این اصلاحات سخن گفته‌اند ولی به نظر می‌رسد که برای شکل دادن به عزم ملی در جهت تحول ساختاری باید به صورت همه‌جانبه تلاش کرد؛ نباید زمان را از دست داد. **اقتصاددان**

روحانی مچکریم

تولیدکننده رقیب در ترکیه و چین با چنین بهره‌ای روبه‌رو نیست من چگونه می‌توانم با آنها رقابت کنم. ۱۴۰۰ کارگرم را به ۴۰۰ کارگر تعدیل کرده‌ام و این ۴۰۰ نفر را هم نمی‌دانم تا کی می‌توانم اداره کنم. آقای هاشمی گفتند به همین خاطر و با وجود اینکه باید میدان را به جوان‌ترها داد خود را کاندیدا کردم که اولا تکلیف قطعنامه‌ها را روشن کنم. بعد از آن به فکر دگرگونی اقتصادی باشم تا با در پیش گرفتن رویه و روشی تازه وضع موجود اقتصادی را دگرگون کنم. بعد از رد صلاحیت که دوباره خدمت‌شان رسیدم، گفتم حالا که رد صلاحیت شدید برنامه‌های شما را چه کسی پیاده خواهد کرد با صراحت گفت از کسی حمایت خواهم کرد که می‌دانم برنامه‌های من را پیاده خواهد کرد و نگاه‌ها به سوی آیت‌الله بود تا روشن شود از چه کسی حمایت خواهد کرد و حمایت از دکتر حسن روحانی یعنی حمایت از ایده و روش‌های آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی و همین مطلب بود که آن شور را به پا کرد و در دور اول آقای روحانی انتخاب شد و برنامه برجام پیش آمد و لغو قطعنامه‌ها که خواسته آقای هاشمی بود در یک سخنرانی ایشان گفتند مردم هنوز به اهمیت رای خود پی نبردند، با این انتخابات کاری شد کارستان و دست کسانی از سیاست و اقتصاد کشور کوتاه شد که به این سادگی امکان‌پذیر نبود. در طول ۴ سال دولت اول آقای دکتر روحانی، همیشه و همه جا از این دولت حمایت کردند و زمانی که فضا انتخاباتی شد بازهم از کاندیداتوری آقای روحانی دفاع کردند و سنگ بنای دور دوم ریاست‌جمهوری ایشان را با تاکیدات موکد خود بنا گذاشتند. افسوس که این فرصت را پیدا نکردند در حیات خود پیروزی آقای روحانی را در دوره دوم به عینه ببینند و مرگ ناباورانه ایشان و دو سه نسلی که در تشییع جنازه با چشمی گریان در خیابان‌ها حماسه‌ای بزرگ را رقم زدند و بعد از تشییع جنازه حضرت امام(ره) دومین حضور میلیونی و ترکیبی از نسل‌ها از پدربزرگ و پدر و فرزند را به نمایش گذاشتند. همین شور و شوق در پای صندوق‌های رأی حرکتی به وجود آورد که آقای روحانی بیش از ۲۴ میلیون رای، رکوردشکن صندوق‌های رای شد صندوقی که این بار جناح مقابل با همه ابزار و وسایل به میدان آمد از نشستن در کنار خواننده زیرزمینی تتلو تا وعده پرداخت یارانه ۲۵۰ هزار تومانی و بیشتر، از حمایت نهادها و سازمان‌هایی که برابر اساسنامه و مرامنامه خود نمی‌باید و نباید در انتخابات دخالت کنند و کردند تا برای اولین بار در طول تاریخ جمهوری اسلامی دوره ریاست‌جمهوری رییس جمهور مستقر در همان یک دوره پایان یابد، اما نفس گرم آیت‌الله هاشمی همان گونه که مردم تهران را به پای صندوق‌های رای شورای شهر کشاند و فرزند ارشد حاج آقا را با رایی که دیگر دست نیافتنی خواهد بود به شورای شهر فرستادند. فرزندی که در دوره پدر ناباورانه و با رایی کاملا سمت و سودار از حضور در ساختمان شهرداری و تصدی پست شهرداری تهران محروم شد این بار بر کرسی ریاست شورای شهر و در غیاب پدر با رای قطعی مردم تهران و نمایندگان آنها مستقر شد، اما آنچه نگارنده را وادار به نوشتن این مطلب کرد مظلومیت آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی است، شیوه و رفتار دکتر حسن روحانی نسبت به آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی که نگارنده برخلاف گفته آقای محسن هاشمی، فرزند ارشد ایشان که می‌گویند... جای گلایه نیست... و نوشته موشکافانه آقای میرفتاح که... مساله‌ای به نام نرفتن... را نوشته‌اند و دلایلی آوردند که آقای دکتر روحانی لابد به آن علت و علل به مراسم سالگشت آیت‌الله نیامد. دکتر روحانی در پیام پیروزی‌اش هم یادی از آقای هاشمی نکرد، شخصیتی که حمایت او به باور همه تحلیلگران باعث و بانی پیروزی آقای روحانی هم در دور اول و هم در دوره دوم شد، در دور اول که آقای هاشمی در قید حیات بود لابد به خاطر چشم در چشم افتادن از ایشان یادی نشد اما در دور دوم لابد به اعتبار... از دل برود هر آن که از دیده رود. نگارنده برخلاف نظر آقای محسن هاشمی و هم نظریه جناب میرفتاح نمی‌توانم این نادیده گرفتن آیت‌الله هاشمی را تاب بیاورم، من بچه کویرم و اگر کسی قطره‌ای باران بر کویر تفتیده‌ام بباراند تا عمر دارم فراموش نمی‌کنم، چگونه می‌شود باور کرد، در نطق پیروزی دور دوم آقای حسن روحانی یادی از مسبب این پیروزی درخشان و نگاه حمایتگرانه مردی که حتی بعد از مرگ هم نگران سرنوشت کشورش بود نشود—ممکن است همانند جناب میرفتاح بر این باور بود—رفتارهای رجال سیاسی حامل معناهایی خارج از متن‌اند اما باید به این مهم توجه کرد که ما با فرهنگی بزرگ شدیم که به ذره و مثقالی از لطف و محبت بها می‌دهیم چه رسد به حمایتی آنچنانی ما را از فرش به عرش برساند هر چه بگویند و هر بهانه‌ای که آورده شود؛ خبر مظلومیت آیت‌الله هاشمی که همانند ابر بر همگان بی‌محابا می‌بارید و با همه توان از راه و رسم درست حمایت می‌کرد چیزی نیست، این راه و رسم درستی نیست، مروت در سیاست هم معنا پیدا می‌کند آیا مظلومیت آیت‌الله ادامه پیدا خواهد کرد؟ یا تاریخ آنگونه که باید و شاید جایگاه رفیع او را در ذهن و زبان ایرانیان پایدار خواهد ساخت اما آنانی که به فراموشی تاریخی گرفتار می‌شوند چه جوابی به تاریخ خواهند داد؟! **حقوقدان**

ویژه

ارتقای کیفی آب آشامیدنی شهروندان اسلامشهر

با استفاده از اعتبارات جاری و داخلی تعداد ۸ دستگاه شیرآلات تخلیه رسوبات روی خطوط توزیع آب آشامیدنی اسلامشهر نصب و راه‌اندازی شد. به گزارش روابط عمومی شرکت آب و فاضلاب جنوب غربی استان تهران مدیر امور آبفای اسلامشهر با اعلام خبر مذکور اظهار داشت: با عنایت به اینکه بخش قابل توجه و حداکثری آب آشامیدنی شهروندان و مشترکین محترم در اسلامشهر و شهرهای تابعه این شهرستان از طریق آب‌های استحصالی از چاه‌ها تامین و توزیع می‌شود و همین عامل باعث ته‌نشینی رسوبات حاصله از آب موجود در خطوط و شبکه‌های توزیع شده و موجب بروز مشکلاتی در زمینه کیفیت آب شرب می‌شود. علیهذا در همین راستا و برای شست‌وشو و تخلیه این رسوبات و ارتقای کیفی آب تعدادی شیرآلات تخلیه رسوبات در نقاط مختلف نصب و راه‌اندازی شد. شفاء نظرپور یادآور شد: این شیرآلات در اقطار ۸۰، ۱۰۰ و ۱۵۰ میلیمتری و به تعداد ۸ مورد با استفاده از اعتبارات داخلی جاری در نقاط کور خطوط انتقال و شبکه‌های توزیع اسلامشهر که دارای مشکلات کیفی آب شرب بوده است، نصب و راه‌اندازی شده است.

او گفت: موضوع شست‌وشوی خطوط و تخلیه رسوبات شبکه‌های آبرسانی همچنان در دستور کار قرار دارد و مطالعات لازم جهت اجرای این طرح در سطح شهر انجام شده و مطابق با اولویت‌بندی و برنامه زمان‌بندی شده اجرایی خواهد شد و انتظار داریم با روند فعلی و مطابق برنامه زمان‌بندی شده کل این عملیات حداکثر ظرف سال جاری به اتمام و بهره‌برداری برسد. نظرپور یادآور شد: آب آشامیدنی شهروندان و مشترکین در شهرستان اسلامشهر با کمیت و کیفیت مطلوبی تامین و توزیع می‌شود و مقدمات لازم از جمله حفاری چاه جدید و تجهیز و به‌روزرسانی چاه‌های موجود در خصوص استمرار وضعیت فعلی و تامین مطلوب آب آشامیدنی شهروندان و مشترکین محترم مخصوصا برای فصول گرم و ایام پیک مصرف آب فراهم شده است.